

Elektrik Mühendissiz Asansör "Kontrol"üne Dava

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO); Asansör, İşletme, Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği'nin iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle Danıştay'a başvurdu. Yönetmeliği hazırlayan komisyonun mevzuata aykırı oluşturulduğu ve yetkisiz olduğu ortaya konularak, yetkisiz komisyon tarafından hazırlanmış yönetmeliğin tümüyle yetki yönünden iptali istendi. Can ve mal güvenliği açısından hukuka, kamu yararına ve hizmet gereklerine aykırı olan düzenlemelerin de ayrı ayrı iptali istendi. Can ve mal güvenliği yerine sektörün ekonomik gerekçelerinin önde tutulmasının eleştirildiği dilekçede, yapılan düzenlemenin asansörle ilgili mevcut yasal mevzuata da aykırılık oluşturduğu ortaya konuldu.

Asansörlerin yıllık periyodik kontrolünü yapacakların sahip olması gereken şartlar, yıllık periyodik kontrol esasları ve ücretleri belirleyecek komisyona, yasadaki kurum temsilcileri dışında da katılım olduğuna dikkat çekildi. Yönetmelikteki komisyon tanımının da yasaya aykırı olduğu kaydedilen dilekçede; "...Yasa hükmüne aykırılık taşıması nedeniyle iptali gerekeceği gibi, Bakanlık tarafından üretilen bu tanım çerçevesinde oluşturulan 'Komisyon' ve bu komisyon tarafından alınan kararlar da açıkça hukuka aykırıdır" denildi.

A Tipi Muayene Kuruluşlarına İmtiyaz

Yönetmeliğin; asansörlerin işletilmesi, bakımı ve periyodik kontrollerinde önemli olan can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından geçmişteki düzenlemelerden geriye giden bir içeriğe sahip olduğu belirtilen dilekçede, kamunun görev ve imtiyaz alanındaki

konuların A tipi muayene kuruluşu olarak adlandırılan özel şirketlere aktarıldığına dikkat çekildi. Asansör periyodik kontrollerinin kamusal denetim niteliğinde olduğu, kamunun görevinin özel hukuk tüzel kişisi olan A tipi muayene kuruluşlarına devredilmesinin hukuka aykırı olduğu belirtilerek, buna ilişkin düzenlemelerin iptali istendi. Yasal olarak belediyeler ve il özel idareleri asansör yıllık periyodik kontrollerinde doğrudan yetkili kılınmışken, bakanlıkça yetkilendirilmelerine yönelik düzenlemenin de yasaya aykırı olduğu kaydedildi.

Kırmızı Etiketle Yeşil Işık

Yönetmelikte asansörün mühürlenmesi ve hizmetten men edilmesi düzenlenmemiş olması nedeniyle güvensiz asansörlerin kullanımına olanak tanınmasına şöyle itiraz edildi:

"Toplumun can güvenliğini ilgilendiren bir durumun ilgili idare tarafından tespit edilmesi halinde, asansörlerin kullanılmamasının sağlanması bina sorumlularına bırakılmaz. Bu tespiti yapan ilgili idare gereken tedbiri derhal almak durumundadır."

1000 Mühendis İşsiz Kalacak

Asansör yetkili servislerinde daha önce en az bir elektrik ve bir makine mühendisi istihdam edilirken, yönetmelikle "bir teknik servis sorumlusu mühendis" sınırlandırmasına gidildiği kaydedildi. Sektörde faaliyet gösteren mühendis sayısında 1000'in üzerinde azalma olacağı belirtilerek, "Daha az personelle daha fazla zorunlu bakım, kontrol faaliyeti yürütecek yetkili servis ve A tipi muayene kuruluşlarının istekleri karşılanırken, özellikle mühendislik hizmetlerinin katkısının ve

teknik gerekliliklerin aranırılığı konularında geriye gidiş söz konusu olmuştur" denildi.

Piyasa Koşulları Teknik Gerekliliğin Önüne Geçemez

Asansörlerin "elektrik ve makine mühendisliği"nin uzmanlığını gerektirdiği; piyasa koşulları gibi teknik gereklilikten uzak bir anlayışla yönetmeliğin hazırlanması eleştirildi. Yönetmeliğin yetkili servis ve servis teknik sorumlusu tanımlamalarında da Danıştay'ın "bakım ve kontrollerde elektrik/elektronik ve makina mühendislerinin istihdamına" ilişkin kararının gereğinin yerine getirilmeyerek, "makina veya elektrik veya elektrik-elektronik veya mekatronik alanlarında mühendislik/teknoloji fakültelerinin birinden mezun olma" düzenlemesi yapıldığı aktarıldı. Yönetmeliğin, mevcut asansörle ilgili düzenleme yapan bakanlıklar ile TMMOB yönetmeliklerine de aykırılık oluşturduğu ortaya konuldu.

Yönetmelikte A tipi muayene kuruluşlarının organizasyon yapısı ve faaliyet kurallarını düzenleyen uluslararası standarda uygunluk öngörüldüğü, ancak yapılan tanımlama ile bu kapsama özel kuruluşların yanında kamu kuruluşlarının da dahil edilmesinin hukuka aykırı olduğu ortaya konuldu. Anayasal ve yasal dayanağa sahip kamu tüzel kişiliklerinin kendi kuruluş kanunları dışında idare hukuku dışına çıkılarak faaliyet yürütmelerinin istenemeyeceği vurgulandı.